

Příloha k protokolu o SZZ č.
JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola: **Filozofická fakulta**

Jméno: **Lucie KANTOŘÍKOVÁ**

Obor: **Jednooborová bohemistika**
Recenzent * / Mgr. Michala Adamovičová
bakalářské práce

Datum odevzdání posudku: **31. 8. 2011**

Vedoucí */

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vybrané aspekty osvojování jazyka dětmi

.....
(téma)

Bakalářská práce Lucie Kantořikové se věnuje jednomu z dílčích témat, jimiž se zabývá psycholingvistika, konkrétně vybraným aspektům osvojování jazyka dětmi. Vlastní text je rozdělen do dvou částí, z nichž jedna je teoreticky a druhá prakticky zaměřená.

V teoretické části nás autorka seznamuje s jednotlivými teoriemi, které se v rámci psycholingvistických bádání prosazovaly od 30. let 20. stol. až po dnešek. Věnuje se i aspektům souvisejícím s osvojováním jazyka obecně a naráží na skutečnost, že se této problematice na pozadí češtiny nikdo dostatečně nevěnoval a nevěnuje. V souvislosti s tímto pak není překvapující, že literatura, s níž autorka pracovala, je převážně zahraničního původu.

Poznatky uvedené v teoretické části práce přímo nekorespondují s praktickou částí práce, zasazují však téma samotné studie do širších souvislostí a seznamují čtenáře práce s obecnými principy osvojování jazyka. Informace o tom, jakým způsobem se provádějí a popisují experimenty, autorka čerpala zřejmě jen z konkrétních experimentálních článků, které sama přečetla k danému tématu, tyto pak uvádí v seznamu prostudované literatury.

Vlastní experimentální/prakticky zaměřená část práce proto v souvislosti s výše uvedeným vykazuje jisté nedostatky co do způsobu provedení, ale i popisu, samotného experimentu. Přesto je tato část práce těžištěm a tím nejpřínosnějším, co daná bakalářská práce přináší. Autorce však nelze upřít notnou dávku odvahy, s níž přistoupila k dané problematice.

Praktická část přináší poznatky o pilotní studii věnované osvojování tvarů pasivních participií 4. slovesné třídy dle prezentního kmenu. Tato slovesná třída byla zvolena i z důvodu výskytu možných palatalizací, jimiž se autorka chtěla také zabývat. Tato problematika se však ukázala být příliš komplexní a na takto malém prostoru nezpracovatelná a proto jí ve studii není věnováno příliš pozornosti.

V samotné studii autorka pracuje se dvěma základními předpoklady. Prvním z nich je předpoklad, že děti se v běžné mluvě setkávají dříve a spíše s tvary aktivními – utvořenými z l-ového přičestí, které ve značné míře převládají nad tvary pasivními – utvořenými z přičestí trpného, tedy n/t-ového. Očekává tedy, že experiment potvrdí, že si děti dříve osvojují tvary l-ového přičestí.

Dále předpokládá, že se děti spíše setkávají s užitím pasiva ve formě konstrukce s adjektivem utvořeným z pasivního základu, tedy že častěji slyší „*Obrázek je namalovaný.*“ oproti větě „*Obrázek je namalován.*“, kde je použito opisného pasiva.

Autorka se tedy zaměřila na to, jestli si děti uvědomují rozdíl mezi tvary aktivními a pasivními, popřípadě v jakém věku si toto uvědomují či neuvědomují. Dále se pak soustředila

na způsob, jakým budou děti jednotlivé pasivní tvary vytvářet. Zda budou vycházet ze základu l-ového nebo n/t-ového.

V průběhu experimentu dávala autorka (především mladším) dětem na výběr dvě možnosti např. „*nakreslený*“ a „*nakreslelý*“, neboť jak sama uvádí, bez těchto variant by děti mnohdy neuvedly žádnou odpověď. Experiment se týkal celkem osmi dětí ve věku od tří do pěti let, které měly za úkol odpovědět na 7 cílených otázek.

V závěru práce autorka uvádí, že závěry plynoucí z experimentu jsou poměrně nejednoznačné. Já se však domnívám, že alespoň dílčí hodnocení experimentu případně potvrzení či vyvrácení předpokladů, s nimiž autorka pracovala, by bylo možné stanovit.

Práci, i přes některé nedostatky týkající se především experimentální části, považuji za velmi přínosnou a dobře zpracovanou. Cením si především odvahy, s níž se autorka pustila do problematiky, která není v českém prostředí téměř zpracována.

Po formální stránce autorka dodržela veškeré náležitosti včetně citační normy. Překlepy či nevhodně zformulovaná vyjádření se v textu objevují jen výjimečně. Práci doporučuji k obhajobě.

výborně

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Českých. Budějovicích 31. 8. 2011
V dne

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte